



בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 16-04-6861 אמסלם נ' גולן טלקום בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט זיו אריאלי

תובעים עליזה אמסלם

נגד

נתבעים גולן טלקום בע"מ, ח.פ. 514538040

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

בפני תביעה לפיצויים, שעניינה פרסומים אשר נשלחו לתובעת, לטענתה, בניגוד לסעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 [להלן: חוק התקשורת].

כנטען בכתב התביעה, לתובעת כתובת דואר אלקטרוני. לטענת התובעת, שיגרה הנתבעת לתיבת הדואר האלקטרוני שלה 14 הודעות בחודשים 12/2015-1/2016. הודעות אלו כללו דברי פרסומת, וזאת בניגוד להסכמתה של התובעת. שמה של הנתבעת מופיע על גבי ההודעות שנשלחו אל התובעת. המדובר במסר המופץ באופן מסחרי, ואשר נראה כי מטרתו לעודד את הנמען לרכישת מוצר או שירות. לטענת התובעת, היא מעולם לא מסרה לנתבעת את כתובת המייל שלה, וממילא לא הסכימה באופן מפורש ובכתב כי דברי פרסומת יישלחו אליה. עוד טענה התובעת כי הנתבעת הפרה אף את הוראת סעיף 30(א)(ה) לחוק התקשורת, כיוון שבהודעות שנשלחו אליה לא נרשם, כמתחייב בחוק, כי מדובר בפרסומת, ולא ציינה את כתובתה או דרכי יצירת קשר איתה. התובעת עותרת לפצותה בסך 1,000 ₪ עבור כל הודעת פרסומת, וכן בהוצאות משפט בסך 2,000 ₪.

הנתבעת הכחישה כי שיגרה אל התובעת הודעות דואר אלקטרוני. נטען כי התובעת אינה לקוחה של הנתבעת, ואין ברשות החברה נתוני דיוור רלבנטיים של התובעת (לרבות כתובת דוא"ל שלה). נטען, כי ההודעות לא נשלחו מאת הנתבעת אלא מחברת Google, ישירות אל תיבת הדוא"ל של התובעת. עוד נטען כי למיטב ידיעתה של הנתבעת, אופן משלוח הודעות על ידי חברת Google נעשה בהתאם להוראות הדין. גם אם ייקבע כי שולחת ההודעה הפרה את הוראות חוק התקשורת, הרי הנתבעת לא ידעה ולא יכולה הייתה לדעת זאת. בנוסף, ציינה הנתבעת כי לאחר שהתקבל במשרדה כתב התביעה – פנתה לחברת Google בדרישה להפסיק לאלתר משלוח הודעות כאמור לתובעת.



בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 16-04-6861 אמסלם נ' גולן טלקום בע"מ

תיק חיצוני:

1 בדיון בפני חזרה התובעת וטענה, כי גם אם המיילים נשלחו על ידי חברת Google, הרי שהאחריות
2 לפרסום היא על המפרסם עצמו, דהיינו על הנתבעת, והיא זו שנושאת באחריות לשליחת דברי
3 הפרסומת. התובעת אף טענה כי מטרת החוק היא למגר תופעה של שליחת הודעות, ועל כן הנתבעת
4 אינה יכולה להתנער מאחריות.

5
6 נציגת הנתבעת חזרה וטענה כי הפרסום הוא של חברת Google, וכי מרגע שהגיעה אל הנתבעת דבר
7 פנייתה של התובעת – היא פנתה אל חברת Google וביקשה להסיר את כתובת המייל של התובעת
8 מרשימת התפוצה. לטענתה, הוראות חוק התקשורת אינן רלבנטיות לעניינה של תביעה זו, כיוון
9 שהפרסום של חברת Google לא בוצע בידיעת הנתבעת. נציגת הנתבעת הבהירה כי היא אחראית על
10 תוכן הפרסום אך לא על המקום בו בוצע הפרסום, וכדבריה: "פרסום מהסוג שנשלח לתובעת נמצא
11 בכל מיני אתרים. לי אין שליטה היכן הפרסום נעשה. יכול להיות שהפרסומת שלי הגיעה למקומות
12 שאיני יודעת עליהם. אני עומדת מאחורי תוכן הפרסום ולא על המקום בו בוצע הפרסום".

13
14 לאחר שעיינתי בכתבי הטענות וצרופותיהם, ושמעתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי דין התביעה
15 להתקבל.

16
17 סעיף 30א' (ב) לחוק התקשורת מגדיר את המונח "דבר פרסומת" באופן הבא:
18 **"מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת**
19 **כספים בדרך אחרת".**

20
21 עיון בהודעות המייל אשר נשלחו לתובעת אינו מותיר מקום לספק, כי מדובר בדבר פרסומת, אשר
22 מטרתו לעודד רכישת שירותים שונים של הנתבעת. אף הנתבעת לא חלקה על כך שמדובר בדבר
23 פרסומת.

24
25 סעיף 30א' (א) לחוק התקשורת מגדיר את המונח "מפרסם" באופן הבא (ההדגשה אינה במקור):
26 **"מי ששמו או מענו מופיעים בדבר הפרסומת כמען להתקשרות לשם רכישתו של**
27 **נושא דבר הפרסומת, מי שתוכנו של דבר הפרסומת עשוי לפרסם את עסקיו או**
28 **לקדם את מטרותיו, או מי שמשווק את נושא דבר הפרסומת בעבור אחר; לעניין**
29 **זה, לא יראו כמפרסם מי שביצע, בעבור אחר, פעולת שיגור של דבר פרסומת**
30 **כשירות בזק לפי רישיון כללי, רישיון מיוחד או מכוח היתר כללי, שניתנו לפי חוק**
31 **זה.**

32
33 ניתן לקבוע ללא קושי, כי הגדרת המונח "מפרסם" מתקיימת גם בעניינה של הנתבעת – שמה של
34 הנתבעת מתנוסס בגאון בתוכן הפרסומי אשר נשלח לתובעת. המדובר כאמור בתוכן מסחרי אשר



בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 16-04-6861 אמסלם נ' גולן טלקום בע"מ

תיק חיצוני:

מטרתו לפרסם את עסקי הנתבעת, לקדם את מטרותיה העסקיות ולהזמין את הציבור לרכוש שירותים שונים של החברה.

סעיף 30א(ב) לחוק התקשורת קובע, כי קמה לנפגע עילת תביעה מקום בו מפרסם, כהגדרתו לעיל, משגר לנמען "דבר פרסומת" ללא הסכמה מפורשת של הנמען (ההדגשה אינה במקור):

"(ב) לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, בכתב, לרבות בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת; פנייה חד-פעמית מטעם מפרסם לנמען שהוא בית עסק, באחת הדרכים האמורות בסעיף קטן זה, המהווה הצעה להסכים לקבל דברי פרסומת מטעמו, לא תיחשב הפרה של הוראות סעיף זה ...

כאמור, הנתבעת אינה טוענת כלל כי בידה הסכמה מאת התובעת לשלוח דבר פרסומת לכתובת הדוא"ל של התובעת. כל טענתה של הנתבעת מתמצית בכך, שמשלוח הודעות המייל נעשה על ידי צד שלישי (ובמקרה הזה – חברת Google). אלא שאין בטענה זו כדי להושיע את הנתבעת או לפטור אותה מאחריות.

המונח "מפרסם" מוגדר בחוק התקשורת באופן מרחיב, כדי לתפוס ב"רשת" החוק גם את מי שאינו שולח באופן ישיר את ההודעה לנמען, על אף שדבר הפרסומת נשוא ההודעה – נועד כל כולו לקדם את מטרותיו העסקיות. במלים אחרות, חבותה של הנתבעת שרירה וקיימת בהינתן העובדה כי דברי הפרסומת שנשלחו לתובעת מקדמים את מטרותיה העסקיות של הנתבעת. העובדה כי הנתבעת נעזרה בצד שלישי לקידום מטרות אלו – אינה מעלה ואינה מורידה לעצם שאלת האחריות (השווה ת"צ (חי') 66747-12-14 כהן נ' א.א.קליניקות כרמל בע"מ (לא פורסם, 11.2.2016).

עוד יצויין, כי סעיף 30א(ה) לחוק התקשורת מטיל חובות נוספות על דבר פרסומת הנשלח על ידי מפרסם:

- "(ה)1) מפרסם המשגר דבר פרסומת בהתאם להוראות סעיף זה יציין בו את הפרטים האלה באופן בולט וברור, שאין בו כדי להטעות:**
- (א) היותו דבר פרסומת; המילה "פרסומת" תופיע בתחילת דבר הפרסומת, ואם דבר הפרסומת משוגר באמצעות הודעה אלקטרונית – בכותרת ההודעה;**
- (ב) שמו של המפרסם, כתובתו ודרכי יצירת הקשר עמו;**
- (ג) זכותו של הנמען לשלוח, בכל עת, הודעת סירוב כאמור בסעיף קטן (ד), ודרך אפשרית למשלוח הודעה כאמור שהיא פשוטה וסבירה בנסיבות העניין,**



בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 16-04-6861 אמסלם נ' גולן טלקום בע"מ

תיק חיצוני:

1 **ואם דבר הפרסומת משוגר באמצעות הודעה אלקטרונית – כתובת תקפה של**
2 **המפרסם ברשת האינטרנט לצורך מתן הודעת סירוב...**
3

4 עיון בהודעות אשר נשלחו לתובעת מלמד, כי דבר הפרסומת אשר הנתבעת אחראית לשליחתו - לא
5 עמד ולו באחד מהתנאים המנויים לעיל. הנתבעת לפיכך הפרה גם את החובה המוטלת עליה לפי סעיף
6 30א (ה) לחוק התקשורת.

7
8 אשר לטענות הנתבעת, כי על התובעת היה לפנות תחילה לחברת Google, וכי הנתבעת הניחה שחברת
9 Google ממלאת אחר הוראות הדין, לרבות הוראות חוק התקשורת – אני קובע כי דינן של טענות
10 אלו להידחות. כאמור, אחריותה של חברת Google, ככל שקיימת כזו – אינה פוטרת את הנתבעת
11 מאחריות. הנתבעת בחרה שלא לשלוח הודעת צד ג' לחברת Google, לא צירפה את הסכמי
12 ההתקשרות שלה עם חברת Google ולא זימנה מי מנציגי חברה זו לעדות, על מנת להוכיח כי חברת
13 Google פעלה כדין, או כי היה יסוד כלשהוא להניח שהיא פועלת כדין. דברי נציגת הנתבעת בהקשר
14 זה נותרו כטענות בעלמא, וללא כל ביסוס עובדתי. בשולי הדברים אציין, כי אף טרונייתיה של הנתבעת,
15 לפיה התובעת העדיפה לשלוח יד אל "כיסה העמוק" של הנתבעת ולא אל זה של חברת Google –
16 היא טענה תמוהה, בלשון המעטה...

17
18 מכל מקום, מרגע שהוכח כי הנתבעת היא מפרסם, וכי דבר פרסומת שלה נשלח אל התובעת ללא
19 הסכמה מפורשת של התובעת, הרי שעובר הנטל אל כתפי הנתבעת להוכיח, כי פעלה כדין, או כי משלוח
20 דבר הפרסום לא היה בידיעתה. נטל זה לא הורם על ידי הנתבעת. אף לולא קיומה של חזקת הידיעה,
21 הקבועה בסעיף 30א(י)(5) לחוק התקשורת, דומה כי הדברים ברורים. חברת Google לא שלחה את
22 דברי הפרסומת לחשבון הדוא"ל של התובעת כמעשה פילנטרופי או בהתנדבות. ההגיון הבריא והשכל
23 הישר מלמדים, כי הדברים נעשו בשמה ובשליחותה של הנתבעת, ועל מנת לקדם את עסקיה
24 ומטרותיה של הנתבעת. לאור דברי נציגת הנתבעת, לפיה הנתבעת אחראית לתוכן הפרסומת אך לא
25 למקום אליו נשלח דבר הפרסומת, נראה כי הנתבעת בחרה לעצום את עיניה מלראות אם החברה
26 עימה התקשרה (במקרה זה – חברת Google) ממלאת אחר הוראות הדין.

27
28 משכך, אני קובע כי הנתבעת אחראית ל- 14 הודעות הדוא"ל אשר נשלחו לחשבונה של התובעת,
29 בחודשים 12-2015-1/2016, ואשר העתקן צורף לכתב התביעה. בשולי הדברים אציין כי אף דברי
30 נציגת הנתבעת, כי בסופו של יום פנתה הנתבעת לחברת Google והביאה להפסקת משלוח ההודעות
31 לתיבת הדואר של הנתבעת – מלמד על מידת שליטתה של הנתבעת על משלוח דבר הפרסומת, על
32 יכולתה למנוע את דבר המשלוח, וכפועל יוצא מכך – על אחריותה לעצם שליחתן.
33



בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 16-04-6861 אמסלם נ' גולן טלקום בע"מ

תיק חיצוני:

1 חשוב להדגיש, כי לצורך שיגור דבר פרסומת נדרשת הסכמתו המפורשת של הנמען, והעובדה שהלה
2 לא ביקש מן המפרסם להסירו מרשימת התפוצה אינה מעלה או מורידה לעניין עצם החבות (ראו:
3 רע"א 2409/14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ (לא פורסם, 27.7.14)). מכל מקום, הנתבעת לא הביאה כל
4 ראיה לכך שניתנה הסכמה מפורשת של הנמען לקבלת דבר הפרסומת, ודי בכך כדי לבסס את אחריותה
5 כאמור.

6
7 לעניין שיעור הפיצוי – סעיף 30א(י) לחוק התקשורת קובע כדלהלן (ההדגשות אינן במקור):

8 " (1) שוגר דבר פרסומת ביוזעין בניגוד להוראות סעיף זה, רשאי בית המשפט
9 לפסוק בשל הפרה זו פיצויים שאינם תלויים בנזק (בסעיף זה – פיצויים
10 לדוגמה), בסכום שלא יעלה על 1,000 שקלים חדשים בשל כל דבר פרסומת
11 שקיבל הנמען בניגוד להוראות סעיף זה;

12 (2) בבואו לקבוע את גובה הפיצויים לדוגמה, רשאי בית המשפט להתחשב

13 בכך שאותו מפרסם הורשע, בשל אותו מעשה, בעבירה לפי סעיף קטן (ו);

14 (3) בבואו לקבוע את גובה הפיצויים לדוגמה, יתחשב בית המשפט, בין

15 השאר, בשיקולים המפורטים להלן, ולא יתחשב בגובה הנזק שנגרם לנמען

16 כתוצאה מביצוע ההפרה:

17 (א) אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו;

18 (ב) עידוד הנמען למימוש זכויותיו;

19 (ג) היקף ההפרה;

20 (4) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של הנמען לפיצויים לפי

21 סעיף קטן (ט) או לכל סעד אחר, בשל אותה הפרה;

22 (5) חזקה על מפרסם ששיגר דבר פרסומת בניגוד להוראות סעיף זה, שעשה

23 כך ביוזעין כאמור בפסקה (1), אלא אם כן הוכיח אחרת; לעניין זה, לא תהיה

24 למפרסם הגנה במקרים המפורטים להלן:

25 (א) שיגור דבר הפרסומת נעשה לאחר שניתנה למפרסם הודעת סירוב מאת

26 הנמען כאמור בסעיף קטן (ד);

27 (ב) המפרסם שיגר בעבר דבר פרסומת לנמען בניגוד להוראות סעיף זה, אף

28 אם לא ביוזעין;

29 (ג) דבר הפרסומת שוגר לנמען לפי רשימה של מענים או מספרי טלפון, לפי

30 העניין, שהורכבו בהתאם לרצף אקראי של אותיות, ספרות או סימנים אחרים,

31 או שילוב שלהם, כולם או חלקם.

32
33 במלים אחרות, חזקה על הנתבעת כי דברי הפרסומת נשלחו אל חשבונה של התובעת ביוזעין. הנטל
34 מוטל על כתפי הנתבעת להוכיח אחרת. כאמור, הנתבעת טענה בעלמא כי לא ידעה על דבר הפרסום.



בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 16-04-6861 אמסלם נ' גולן טלקום בע"מ

תיק חיצוני:

1 טענה זו לא נתמכה בכל אסמכתא, עדות או ראיה. בפני בית המשפט לא העיד נציג מוסמך של הנתבעת
2 באשר לאופיים של הסכמי ההתקשרות עם חברת Google. כל שנטען הוא שהנתבעת מניחה שחברת
3 Google פועלת כדין. אין בהנחה זו כדי להרים את הנטל המוטל על כתפי הנתבעת, כאמור בסעיף
4 30א(י)(5) לחוק התקשורת. אשר על כן אני קובע כי משלוח דברי הפרסומת אל הנתבעת – היה ביודעין.
5
6 עוד יוער בהקשר זה, כי סעיף 30א(י) לחוק התקשורת מקנה לבית המשפט סמכות לפסוק פיצוי ללא
7 הוכחת נזק, בהתחשב במכלול נסיבות העניין. אין המדובר בסמכות חובה, אלא ברשות הנתונה בידי
8 בית המשפט. רשות זו יש להפעיל בשים לב לתכלית הסעיף האוסר על משלוח דבר פרסומת. מטרתו
9 של הפיצוי היא להרתיע גופים מסחריים מפני התנהגות אשר המחוקק רואה אותה כפסולה. בעניין
10 זה יש מקום לשקול (על אף שמדובר ב"אחריות מוחלטת") את מידת האשם שדבק בהתנהגותו של
11 המפרסם. ככל שיוכח כי המפרסם נקט אמצעי זהירות סבירים למנוע את ההפרה, או כי לא ידע עליה
12 – יפעל הדבר לזכותו (בענייננו, כאמור – הנתבעת לא הוכיח דבר מאלו).

13
14 עוד יש להביא בחשבון, במסגרת השיקולים לעניין קביעת שיעור הפיצוי, את נסיבות ביצוע ההפרה
15 ואת התנהלות הנתבעת, וכן את השאיפה לעודד הגשת תביעות יעילות.
16 ר' בעניין זה רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (לא פורסם, 4.8.2014), מפי כב' השופט פוגלמן:

17
18 **"בבואו לקבוע את סכום הפיצוי מכוח סעיף 30א(י), שומה על בית המשפט לשים**
19 **לנגד עיניו את השיקולים המנויים בחוק שמטרתם להשיג את תכליותיו**
20 **האמורות (אכיפה, הרתעה ועידוד הגשת תובענות יעילות), מצד אחד, ולוודא**
21 **שהפיצוי לא יהיה מעבר לנדרש לצורך השגתן, מצד שני. הפיצוי נועד להכווין**
22 **את התנהגות הנתבע באופן שפרסום עתידי במתוכנת זו יהיה בלתי כדאי עבורו.**
23 **לשם כך נדרת בית המשפט לשקול שני סוגים של שיקולים: הסוג הראשון**
24 **מתמקד בנסיבות ביצוע ההפרה וכולל, בין היתר, את תוכן הפרסום (אם הוא**
25 **פוגעני), את התנהגות הנתבע, את הרווח הצפוי לו מן הפרסום (ככל שניתן**
26 **להעריכו), את מספר דברי הפרסומת ששלח לתובע... נקודת המוצא היא**
27 **שתביעה בגין הפרה בודדת תזכה את התובע במלוא הסכום (1,000 ₪) כדי**
28 **שתושג התכלית ההרתעתית. ככל שמספר ההפרות עולה כך גדלה התקרה**
29 **שבית המשפט רשאי לפסוק, אולם עליו להיעצר בסכום המשקף הרתעה יעילה**
30 **בנסיבות העניין ולא מעבר לכך".**

31
32 בענייננו, ובאשר להתנהלות הנתבעת, הגם שנשלחו במקרה זה 14 הודעות של דברי פרסום, ניתן
33 ללמוד כי הנתבעת פעלה לתקן את דרכיה ופנתה לחברת Google להפסקת משלוח דברי הפרסומת
34 לתובעת. מדובר בפרק זמן קצר יחסית בו נשלחו הודעות הפרסומת אל התובעת. בנסיבות אלו, אני



בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 16-04-6861 אמסלם נ' גולן טלקום בע"מ

תיק חיצוני:

1 סבור כי אין מקום לחייב את הנתבעת בתשלום פיצוי מקסימלי בגין כל הודעת דוא"ל שנשלחה אל
2 התובעת.

3
4 סוף דבר, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים אשר פורטו לעיל, אני מחייב את הנתבעת לפצות את
5 התובעת בסך כולל של 3,000 ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממועד הגשת התביעה ועד למועד
6 התשלום בפועל. כמו כן אני מחייב את הנתבעת בהוצאות התובעת בסך 250 ₪, בצירוף הפרשי הצמדה
7 וריבית מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

8
9 ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה בתוך 15 יום ממועד קבלת פסק הדין.

10
11 המזכירות תשלח את העתק פסק הדין לצדדים בדואר רשום.

12
13
14
15
16 ניתן היום, כ"ט תמוז תשע"ו, 04 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.

17

18 זיו אריאלי, שופט